

HASAN KERİM GÜÇ

YOLDA
BİR KUŞA
RASTLADIM

tutukitap

ERİTİME DESTEK İÇİN İYİLİK HAREKETİ
• BU KİTABI ALARAK • NİLUŞTİ
iyilik
gayun
BİR İYİLİK HAREKETİ BAŞLIYOR

İÇİNDEKİLER

BEN'DEN O'NA YOLCULUK.....	13
NİŞÂBUR'DA BİR ATTAR	17
ATTÂR'IN KUŞLARI	21
REHBER	25
YOLCULUK	29
1 - HÜDHÜDÜN HİKÂYESİ - İYİLİK	33
2 - FLAMİNGONUN HİKÂYESİ - AHENK	37
3 - SÜLÜNÜN HİKÂYESİ - BİRLİĞİN DÜZENİ	42
4 - ÇAYLAĞIN HİKÂYESİ - TESLİMİYET	47
5 - KUMRUNUN HİKÂYESİ - SADÂKAT	51
6 - KIRLANGICIN HİKÂYESİ - AFFETMEK	55
7 - KUĞUNUN HİKÂYESİ - AKIŞ	61
8 - ATMACANIN HİKÂYESİ - DÜNYADAN BAĞIMSIZLIK.....	69
9 - KEKLİĞİN HİKÂYESİ - FEDÂKÂRLIK	73
10 - MUHABBET KUŞUNUN HİKÂYESİ - DOSTLUK.....	77
11 - MARTININ HİKÂYESİ - BAKIŞ AÇISI	81
12 - LEYLEĞİN HİKÂYESİ - GEÇİCİLİK	86
13 - GÜVERCİNİN HİKÂYESİ - HİZMET	91

14 - DOĞANIN HİKÂYESİ – HÜRRİYET	95
15 - PUHUNUN HİKÂYESİ – İDRAK.....	101
16 - PELİKANIN HİKÂYESİ – KİBRİ YENMEK.....	108
17 - SAKANIN HİKÂYESİ – ŞEFKAT	113
18 - KANARYANIN HİKÂYESİ – TEVAZU.....	118
19 - KUZGUNUN HİKÂYESİ – MERKEZDE OLMAK	123
20 - EBÂBİL KUŞUNUN HİKÂYESİ – MÜCADELE	127
21 - TAVUS KUŞUNUN HİKÂYESİ – GÖRECELİLİK	131
22 - ALBATROSUN HİKÂYESİ – ZANSIZLIK.....	136
23 - HÜMA KUŞUNUN HİKÂYESİ – ZENGİNLİK.....	141
24 - ŞAHİNİN HİKÂYESİ – LİYÂKAT	145
25 - TURNANIN HİKÂYESİ – VAHDET.....	151
26 - BAYKUŞUN HİKÂYESİ – HİKMET	155
27 - KARTALIN HİKÂYESİ – ADALET	161
28 - KAKNÜSÜN HİKÂYESİ – BİRLİK	166
29 - KARGANIN HİKÂYESİ – UYANIKLIK	171
30 - TUTİNİN HİKÂYESİ – SAMİMİYET.....	179
SİMURG – SON PERDE.....	184

BEN'DEN O'NA YOLCULUK

“Ben” içindeki “b” ve “en”den oluşuyormuşum. Ama ben her şeyde “en” olamayacağımı anladığımda, “en”i bırakıp “b”nin “iz”inden gitmeye başlayınca “biz”i buldum.

“Biz” ile mutluyken birden “siz” geldiniz.

“Biz”, “siz” bir araya gelince konuşmaya başladık.

Aramızda “söz” oldu.

Sonra “biz” de gittik “siz” de gittiniz.

Sadece “söz” kaldı.

Sonra “söz” deyince, hatırlamadığımız kadar uzun bir zaman önce “söz” verdiğimizizi hatırladık.

Ve o zaman verdiğimiz “söz”ün kime olduğu aklımıza geldi. Böylece “öz”ü gördük.

İşte o zaman da “O”nu bulduk.

Sevgili Dostlarım,

Anneannesiyle yetişen neslin şanslı temsilcilerindeyim. Şimdi maziye dönüp bakınca bunu daha iyi anlıyorum. Hafta sonları beraber kaldığımız akşamlarda beni yanında uyuturdu anneannem. Yatmadan önce alışkanlık hâline getirmiştik, birlikte yıldızları sayardık. Yatağın yanında büyük bir pencere hatırlıyorum, tüm gökyüzüne hâkim... Ya da belki henüz istismar edilmemiş hayal gücümün kuvvetiyle katbekat büyümüş bir pencere olsa gerek. Meğer her yıldızın kendine ait bir hikâyesi varmış. Anneannem her gece bir tanesini anlatırdı bana; devler, cüceler, aşklar, savaşlar...

Şimdi yılların mı, yolların mı örttüğü bilinmez bir tünelden geriye doğru başımı çevirdiğimde “bugünkü ben”in o “küçük ben”e imrenerek baktığını görüyorum. Sabah kahve makinemi çalıştırdığımda nasıl ki filtrenin üzerinde biriken tortunun acı tadı kahvemini buruklaştırıyorsa, kirlenen vicdan filtrelerinden sızan bir hayatın tortusu da içimi acıtıyor. Kıyafet alırken beyaz renklilerden sakınıyoruz mesela, öyle değil mi? Zîra biliriz, beyaz çabucak kirlenir. Hâlbuki koyu renk risksizdir, kir göstermez. Fark ettim de hayat bize hep koyu renkli kıyafetler giydirmiş ki masumiyetimiz kirlenirken ruhumuz duymasın.

Geriye baktığımda “küçük ben”; bağımlılıklardan, endişelerden, sebeplerden, sonuçlardan hiçbir çekincesi olmadığından, olabildiğince beyaz gözüktü gözüme. An-

neannesinin kucagında onun hikâyelerini dinleyen, her türlü ön yargıdan bağımsız... Anneannemin sözleri dün gibi kulaklarımda yankılandı:

“Her hikâyede bir hakikat gizli. Kendi hikâyeni bilersen kendi hakikatini de bulursun.”

Hâlbuki “bugünkü ben” amaçlarını araç, araçlarını da amaç yapıvermişti. Hakikat hakîkî olmaktan çıkmıştı ve bunu fark ettiğinde tekrar o hikâyelere dönmek istedi. İşte bu kitabın hikâyesi de böyle başladı.

Bu hikâyeler, küçüklüğümde beri dinlediklerimden ve onların hayal gücümde yansımaları olan kardeşlerimden ibaretler. Farklı zamanlardan, farklı kültürlerden, farklı ülkelerden süzülüp geldiler. Hikâyeleri yazıya dökerken “bugünkü ben”in değer yargılarından doğan telaşları değil, o “küçük ben”in masumiyeti yoldaşım oldu (ya da en azından ben öyle hissettim). Şimdi bunları paylaşma vakti. Hayatın karanlığından kaçıp güvenli bir bölgeye sığınma ihtiyacım olduğunda bana ışık veren hikâyelerden belki de bir tanesi, belki de aranızdan birinin içine dokunacak. Bu da hem o “küçük ben”in hem de “bugünkü ben”in en büyük mutluluğu olacak. Sürç-i lisan etmişsem affolması niyazıyla vesselâm.

Hasan Kerim Güç
Mart 2021, İstanbul

NİŞÂBUR'DA BİR ATTAR

Ramazan ayında evimizde misafirimiz hiç eksik olmazdı. İftardan sahura, soframızda hep şenlik yaşanırdı. O gece de anneannemi yine misafirlerle paylaşacağımı iyi bildiğimden usta bir avcı misali pusuya yatıp uyku öncesinde bize ait olacak zamanı beklemeye başladım. Hele ki böyle özel akşamlarda o güzel hikâyelerden feragat etme gibi bir düşüncem olamazdı. Zavallı kadıncağızı yorgun argın yakaladığımda, uykusunu feda etmiş meraklı torun kozumu kullanarak anneannemi gafil avladım. Tatlı kahramanım, “Madem bekledin beni bu kadar, o zaman sana hep anlattığım Mevlânâ hikâyelerinin ilham kaynağı bir attarı anlatacağım.” dedi. Ben “Attar nedir?” diye sorunca, “Attar hastalara ilaç yapıp verendir.” diye cevapladı. Sonra elimden tuttu, beni sekiz yüz yıl öncesine götürüp Nişâburlu Attâr ile tanıştırdı. O geceki hikâyeyi ondan dinleyecektik...

Bir çocuk tanıdım, beş altı yaşlarında. Adı Muhammed, Belhli Muhammed. Babası arkadaşım. Ona âlimlerin sultanı derdik. Birbirimizi sadece mektuplardan tanırdık. Tâ ki bugün evime misafir oluncaya dek... Kokusundan tanıdım Bahâeddin Veled'i; tıpkı onun beni kokumdan tanıdığı gibi. Bizler binlerce fersah öteden de olsa birbirimizin ruhunu koklarız ama bu sefer

başka bir koku daha vardı havada, çok daha keskin. Bu koku itiraf edeyim başımı döndürdü. Ah, o çocuk var ya!

Hikâyelerim var benim. Her birinin bir hakîkati var. Yaşça rüşünü ispat etmiş onca insan olsa da bunları kaçına anlatabilirim ki? Biliyorum, çok azı anlar. Hâlbuki onların bu hakîkatleri anlamaya çok ihtiyaçları var. Zîra dışarıdan sapsağlam görünseler de içlerindeki habis ur yavaş yavaş tüm vücutlarını yiyip bitiriyor.

Ben eczacıyım; ilaç yapar veririm. Ama bir çocuğa acı bir ilacı nasıl verebilirim? Tabii ki annemin küçükken bana hiç hissettirmeden verdiği gibi... İlacı kırıp şerbetin içine ufaladığımda o acı tattan eser kalmaz. O zaman çocuk onu zevkle içiverir. Evet, ben de böyle yaptım. Acı reçetelerimi tatlı hikâyelerime kattım. İçen içti; iyileştigini ruhu duydu da kendi duymadı.

İstedim ki fânî vücudum toprak olduğunda da hastalıklara deva olmaya devam edeyim... İşte o çocuğu görünce hikâyelerimi ona emanet edebileceğimi anladım. Ona, kalbimi açtığım *Esrâr-nâme*'mi verdim. Ona, hayatımın yolculuğunu anlatan "kuşlarımı" verdim. Evet, ben bir eczacıyım, ilaç yaparım... Unvânım Attâr'dır. Yakın zamanda ben Hakk'a kavuşacağım. Bu çocuk, ilaçlarımla tedaviye devam edecek...

Uykuya dalmadan önce duyduğum son sözler şunlardı diye hatırlıyorum: "İşte bizler hâlen o ilaçların sayesinde şifa buluyoruz. Yarın da sana o çocuğun büyüklüğünü anlatacağım..."

Sonu Olmayan Gül

*Hicretin aydınlığının beş yüzüncü yılıydı
Persler kendi minarelerinden çöl mızraklarının
saldırısını seyretti
Nişâburlu Attâr da bir güle sessiz sözcüklerle hitap etti
Dua eden biri gibi değil de düşünen biri gibi:
Senin belirsiz çehren benim ellerimde
Ve zaman büküyor ikimizi de biz farkında olmadan
Bu akşam saatinde, unutulmuş bir bahçede
Senin narin gövden havada nem içinde
Güzel kokunun sürekli yayılışı yaşlı ve yıpranmış
yüzüme çarpıyor
Ama ben seni bir rüyanın en ince katmanlarında
Ya da bir sabah burada, bu bahçede gördüğün çocuktan
Çok daha uzun bir zamandır tanıyorum
Güneşin beyazlığı senin olabilir
Ayın yaldızı ya da zafer kazanmış kılıçtaki kurumuş
kırmızı kan lekesi dahi...
Ben körüm ve bir şey bilmiyorum
Ama gidilecek birden fazla yol olduğunu
Ve her şeyin, eşyanın hakikatindeki sonsuzluk olduğunu
görüyorum
Sen müziksinsin, göklersin, saraylarsın, nehirlersin,
meleklersin
Tanrı'nın benim ölü gözlerime göstereceği
Sınırsız ve samimi
Ey sonu olmayan gül!*

Jorge Luis Borges

ATTÂR'IN KUŞLARI

Akşamı zor ettim. Anneannemin sözü vardı mâlum. Bu güzel Ramazan gecesinde sıcak mı sıcak bir hikâye daha anlatacaktı. Bu sefer de Attâr'ın öğrencisini dinleyecektim. O ilaçlar bizlere nasıl ulaşmıştı, bütün gün onu düşünmüştüm. Hasretle beklediğim saatler gelip çattığında, anneannem bu kez beni kolumdan tutarak yüzyıllar öncesindeki Konya'ya götürdü. Dün tanıştığımız küçük çocuk artık yağız bir delikanlı olmuştu. Bize döndü ve hayalimde anlatmaya başladı...

Bugün benim doğum günümdü. Ben bugüne kadar Muhammed bin Hüseyin Belhî olarak tanındım. Hamdım, bugün pişmeye başladım. Bugün benim için çok zor bir gündü. Babamın adına lââyık bir evlat olarak yıllardır aldığım her derste en iyi öğrenci oldum. Kendim de yüzlerce öğrenci yetiştirdim. Devlet adamları, fikirlerime başvurmak için ayağıma kadar geldi. Şiirlerim ile ele geçirilemez denilen kalp kalelerinin surlarını yıktım. Nice âlimleri bir sözümle mat ettim.

Bugün benim doğum günümdü. Hocam evime geldi ve şimdide dek öğrendiğim her şeyi silmemi istedi. Bugün, benim için çok zor bir gündü... Beraberce kütüphaneme gittik. "Hayattaki tüm kıymetim bunlar!" diye

haykırmak istedim hocama ama yapamazdım. O ise ruhların casusuydu ve “Bu hayatta en çok kıymet verdiğinden vazgeçmedikçe kıyametin kopmaz.” dedi bana. Beraberce kütüphanemdeki her şeyi bahçedeki havuza attık.

Bugün benim doğum günümdü. Nişâbur’da bir atar tanıyıştım çok küçük yaşında. “Biz birbirimizi ruhlarımızın kokusundan tanırız.” demişti bana. Bugün hocamdan da aynı koku tütüyordu. O kokuyu duyunca gözümünden yaş gelmiş olacak ki hocam bana dönüp, “Celâleddin, kitaplarını suya atarken nefsindeki acıyı seninle hissettim ama gözünden gelen yaş bu acıdan değil, bu doğan çocuğun ilk gözyaşı...” dedi. O zaman hocam elini havuza daldırdı ve yüzlerce kitabın içinden iki tane-sini suyun içinden çıkardı.

Bugün benim doğum günümdü. Hocam bana hayatımda aldığım en güzel hediye-yi verdi; Attâr’ın kitaplarını... Hem de sanki hiç suya girmemişçesine, üzerlerinde tozları ile. Bugün benim için çok güzel bir gündü. Kitapların kapağını açtım. İçlerindeki mürekkep canlanıp dans edermişçesine sayfaları terk ederek gözlerimden, kulaklarımdan ve ağızımdan içime daldı. Kitaplar artık boş sayfalardan ibaret kalmıştı.

Bugün benim doğum günümdü. Son iki kitabı da havuza attım. Bugün, benim için çok güzel bir gündü. Anladım ki kendinde yaşatamadığın bilgi ölüdür. Bilgi ancak senin vücudunda dirilirse ortaya çıkar.

Bugün benim hem doğum hem de ölüm günümdü. Bugün Muhammed bin Hüseyin Belhî olarak öldüm ve

Celâleddîn-i Rûmî olarak doğdum; içimde Attâr'ın kuşları ile...

Anneannem uykuya dalmak üzere olan gözlerime baktı, başımı okşayarak kulağıma fısıldadı: “İşte Attâr'ın kuşlarının hikâyesi böyle başladı. Şimdi anlatma sırası sende...”

REHBER

Bugüne kadar yapılmış tüm toplantıları düşündü hüdhüd kuşu. Şimdiki toplantının hepsinden daha kalabalık olacağından hiç kuşkusu yoktu. Zîra kuşlar âlemi belki de tarihlerdeki en tehditkâr dönemi yaşıyordu. Dünyanın en ücra köşelerindeki akrabalarıyla bile her zaman iletişimde kalmayı başaran kuşlar, artık her gün yeni bir türün ölüme uçuğu haberleriyle dehşete düşüyordu. Yüz binlerce yıldır mavi gökkubbe altında beraberce yaşayan dünyanın hakîkî ev sahipleri, adeta her gün bir tahliye emri ile karşılaşuyordu.

Biraz sonra, yılların geleneği olarak kuşlar meclisi yine toplanacaktı. Zamandan ve mekândan bağımsız bir toplantıydı bu. Geçmişten ve gelecekte, doğudan ve batıdan havalanıp uçan kuşlar geleceklerdi ve karşı karşıya kaldıkları bu tehlide bir çözüm arayacaklardı. Nihayet meclis kurulduğunda önce kadim kuşlar, tabiat ile kardeş olarak bu dünyayı teşrif eden insanoğlunun, son zamanlarda kardeşine sırt çevirdiğinden dem vurdular. Onların adına kaknüs kuşu mecliste söz aldı:

“Her canlı sevgi üzerine doğmuştur. Binlerce yıldır yaşıyorum. Korkuyu, endişeyi, üzüntüyü, hasedi, ümidi, hepsini gördüm. Anladım ki gün sona erdiğinde hangi duygu öne çıkarsa çıksın sevgi hep kazanıyor. Ancak insanoğlu kendi tabiatındaki sevgiye karşı direniyor. Bir

HASAN KERİM GÜÇ

YOLDA BİR KUŞA RASTLADIM

Hız. Mevlânâ *Dîvân-ı Kebîr*'de diyor ki; "Aşkta diri olmak gerek, ölüde iş yok. Diri kimdir bilir misin? Aştan doğan kişidir." İşte Kerim canın kitabı tam da bunu anlatıyor. İnanıyorum ki bu çalışma birçok insanın hayatına ışık tutacak bir başucu kitabı olacaktır...

Esin Çelebi Bayru - *Evet Aşk Güzel Şeydir'in* Yazarı

Kadim anlatılarda kuş çoğu kez ruhun bir simgesi olarak belirir. Böylece ruhların yolculuğu, ruhların av ya da avcı oluşu, ruhların özgürlüğe kanat çırpışı hakkında, bu uçucu kardeşlerimizin hikâyeleri bize yoldaşlık eder. *Yolda Bir Kuşa Rastladım*, bu eski ve âşinâ hikâyeleme türüne, ruhun hikâyesine sadık kalınarak verilmiş ilgi çekici ve taze bir selam.

Ahmet Murat Özel - *Kuşlarla Sohbetin Şartları'nın* Yazarı

Mantuku'l-Tayr ve Fusûsü'l-Hikem gibi irfânî geleneğimizi şekillendiren iki temel eserden ilhamını alan bir anlatım. Kuşlar ve hikmet...

Ahmet Turgut - *Aşkın Şehidi'nin* Yazarı

Kendi hikâyemizin içinden geçmek ve onu şekillendirmek için dünyadayız. Farklı zamanların ve ayrı kültürlerin hikâyelerinin, Kerim Güç'ün kendi öz hikâyesinde eriyince nasıl bir hikmet çağlayanına dönüştüğünü keşfettiğimizde, kendi hikâyemize yeniden ve başka bir gözle bakma ihtiyacı hissedeceğiz.

Mecit Ömür Öztürk - *Dervişin Teselli Koleksiyonu'nun* Yazarı

Hikâye, gündelik rutinlerimizden tutun varoluşsal sorunların en karmaşık meselelerine kadar hayatımızın hemen bütün alanlarında kullandığımız bir anlatım biçimi. Semâvî mesajların içinde de karşımıza çıkıyor, modern/postmodern anlayışı yansıtan metinlerde de...

Kerim Güç, hikâye etmenin imkânlarını kullanarak, modern insanın elinden tutup kadim anlatılara doğru götürüyor. Attâr'ın ölümsüz hikâyesi, *Kuşların Dili*'nden bize yeni haberler veriyor. Anka'nın/Simurg'un sonsuzluk iştiyâkiyle koyulduğu kozmik yolculuğun, aslında bugünde de yaşanmakta olduğunu bize yeniden hatırlatıyor. Okuru, modern hikâyelerin içinden geçirecek, ilâhî hikmeti yansıtan evrensel hikâyelere doğru çekiyor. Aslında, olayın bir yol ve yolculuk hikâyesi olduğunu öğreniyoruz Güç'ün hikâyelerinden. İrfânî birikimimize ve edebiyat dağarımıza değerli katkılar sunan bu hikâyeler; Attâr'dan, Hz. Mevlânâ'dan, Hz. Yûnus'tan, Martin Heidegger'den, Batı'nın büyük bilgelerinden ve onların metafiziksel imajlar dünyasından renkler, kokular devşiriyor. Ne diyordu Yûnus, "*Her dem yeni doğarız, bizden kim usanası!*"

Sadık Yalsızuçanlar - *Anka'nın* Yazarı

tutukıtap

Bu kitabın telif gelirlerinin bir bölümü Türk Kadınları Kültür Derneği'nin eğitim burslarına bağışlanmaktadır.

ISBN: 978-605-9218-88-7

9 786059 218887